

nem az írók, hanem az olvasók rangsorát adja s legfeljebb olyan könyvtári szakemberre hathat irányítólag, akinél nem az a fődolog, hogy mit, hanem hogy mennyit olvasnak könyvtárában.

Szerkesztő bevezetésében a könyvtári használatra szánt ú. n. minta-könyvjegyzékek történetét is vázolja s bibliografiai függelékében ezek épen nem teljes katalógusával is szolgál. Legfeltűnőbb hiányai, hogy az ACKER-féle *Wass soll ich lesen?* c. jegyzék 3. kiadásából csupán az 1918-ban megjelent 2. kötetet ismeri, az 1917-ben megjelent 1. kötetet azonban nem, s hogy a Magyar R. K. Hittanárok és Hitoktatók Egyesülete által 1912-ben kiadott «Könyvek jegyzéke, azok rövid ismertetésével kath. ifjúsági, intézeti és családi könyvtárak összeállítói számára» c. műről egyáltalán nincsen tudomása. BIBLIOFIL.

Barcza Imre. *A középeurópai vámunió kérdésének irodalma.* (Bibliographie der mitteleuropäischen Zollunionsfrage.) Előszóval ellátta: dr. MATLEKOVITS Sándor. (A magyar vámpolitikai központ kiadványai. 27. szám.) Budapest, 1917. Pesti Lloyd nyomdája. 8-r. 71, 1 l.

BARCZA Imre derék bibliografusunk, akinek élénk érzeke van az aktualitások iránt, a nagy szorgalommal egybeállított füzetében mintegy 2000 önálló kiadvány, továbbá folyóiratbeli és hírlapi cikk címét sorolja föl s kétségkívül jó szolgálatot tesz mindazoknak, akik ezzel az érdeklődés homlokterében álló közgazdasági kérdéssel foglalkoznak. A munka teljességét nincs módunkban ellenőrizni, de azzal, hogy szerző a magyar, osztrák és német irodalmon kívül a francia, angol, svéd és lengyel irodalomra is kiterjeszkedik s például csupán 18 angol s egy-egy svéd meg lengyel címet volt képes felkutatni, előre is lemondott a teljesség amugy sem megvalósítható ábrándjáról. A címek közlése bibliografiaiilag kielégítő, tipográfiai elrendezésük áttekinthető, csupán azt nem értjük, miért kellett a cikkeket nyelvek szerint szétszakítva csoportosítani s ha már ezt a közlésmódot választotta szerző, miért tette a magyar irodalmat az utolsó helyre? —SP—.

Miklós E. *De Hongaarschen bijbeln in Nederland.* (Overdruk out «Het Boek» tweede reeks van het «Tijdschrift Voor Boek-en Bibliotheekwezen».) H. n. (1917) Ny. n. 8-r. 321—329 l.

Szerző e dolgozatában bevezetésül röviden vázolja az okokat, amiért Hollandiában 1620 óta oly sűrűen jelentek meg magyar nyelvű

kiadványok s azután részletesebben ismerteti a Németalföldön megjelent magyar nyelvű Szentírásokat, nevezetesen a JANSON János 1645., 1646. és 1650. évi, a Misztótfalusi Kis Miklós 1685. 1686 és 1687. évi, az amsterdami 1700 (?)-iki, LUCHTMANS János 1718. évi, MUNTENDAM Anselm 1730-iki, REERS W. János 1737., 1747. (?) és 1765. évi s végül ALTHEER János 1794. évi teljes vagy részletkiadásait. Az ügyes dolgozatot két sikerült hasonmás díszíti.

G—1.

KÜLFÖLDI FOLYÓIRATOK SZEMLÉJE.

Zeitschrift für Bücherfreunde. Új folyam. VII. évf. 1. sz. (1915 április.)
 Emil WALDMANN: Fälschungen auf dem Gebiete der Graphik. (Számos érdekes esetet említ a grafika terén fennálló hamisítások köréből. A hamisítók tevékenységét szerfölött megkönnyítik a fényképészeti eljárások. Az ellenőrzés legfontosabb eszköze a fényképfelvételekkel szemben sokáig az volt, hogy a gép lencséje bizonyos fokig elrajzolta a konturokat, amit pontos mérésekkel ellenőrizni lehet, de amióta oly objektíveket sikerült szerkeszteni, amelyek ezeket az elrajzolásokat kiküszöbölik, az utánzatok felismerése ismét rendkívül nehéz.) — Carl WAGNER: Napoleon I. in der Lithographie. (CHARLET és RAFFET Napoleonra vonatkozó s az 1914. évi grafikai kiállításon szerepelt könyvmatának ismertetése.) — 2. szám (május): Ernst. SCHULZ-BESSER: Der Weltkrieg im Scherzbilde. (III. közlemény. Főleg a háború óta megjelenő *Le Rire rouge* c. francia és a háborúra uszítás céljából alapított *Il Numero* c. olasz élclap háborús karrikaturáit ismerteti.) — G. A. E. BOGENG: Deutsche Einbandkunst auf der Leipziger Buch-Weltausstellung 1914. (Az iparművészeti értékű könyvkötészet német képviselői majd mind összeálltak a Jakob-Krausse-Bundba, mely először a lipcsei könyvművészeti világkiállításon lépett fel testületileg. Tagjai jobbára iparművészeti iskolai tanárok, ami abban leli magyarázatát, hogy Németországban a bibliofília még mindig nem erősödött meg annyira, hogy a művészi könyvkötés művelői kizárólag mesterségük gyakorlásából megélhetnének. Ez az első közlemény 12 kötésreprodukciót közöl, melyek kevés eredeti invencióról s nem ritkán ormóttan nehézkességről tanuskodnak.) — 3. szám (június): Ernst SCHULTZE: Die Verdienste Irlands um Schrift- und Buchwesen. (Rövid fejtegetés az írek középkori írás- és könyvművészetéről, közismert adatok összefoglalása.) — 4. szám (július): Botho GRAEF: Deutsche Buchkunst der Gegenwart. (VII. Walter KLEMM osztrák grafikus művészetének jellemzése. KLEMM 1883-ban született Karlsbadban s Bécsben nyerte művészi és műtörténeti kiképezetetését. Legelőször a bécsi Szeccesszió 1904-iki kiállításán szerepelt fametszetekkel. Fametszeti és kőrajzai főleg a mozdulatok jellegzetességével válnak ki.) — 5—6. szám (augusztus-szeptember): K. von RÓZYCKI: Deutsche Privatbibliotheken. III. Die Freiherrlich v. Cramer-Klett'sche Schlos-